

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Zlín

Inspekční zpráva

Základní škola UNESCO

Komenského 350, 686 62 Uherské Hradiště

Identifikátor školy: 600 124 444

Zřizovatel: město Uherské Hradiště, MěÚ Masarykovo nám. 19, 686 01 Uh. Hradiště

Školský úřad Uherské Hradiště, Na Morávce 1037, 686 01 Uherské Hradiště

Termín konání orientační inspekce: 12. - 18. duben 2000

Čj.	153 134/00-11060
Signatura	oo3ct106

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Základní škola UNESCO, Komenského 350 je městskou školou s 37 třídami, 918 žáky a 58 pedagogickými pracovníky. V budově školy je umístěno 21 tříd, zbývajících 16 se vyučuje v dalších třech odloučených pracovištích. Vždy ve dvou třídách 3. - 9. ročníku je realizována rozšířená výuka jazyků, a to jazyka anglického, německého a francouzského. Žáci mají mimo jiné k dispozici velmi dobře vybavenou jazykovou učebnu, prostornou tělocvičnu a cvičební plochu s umělým povrchem.

Škola sdružuje školní družinu (čtyři oddělení) a školní klub, jehož prostřednictvím nabízí poměrně bohatou zájmovou činnost. Školní jídelna umožňuje stravování nejen žákům a personálu, ale i dalším strávníkům.

Perspektivy školy z hlediska demografického vývoje populace jsou velmi dobré. Škola chce směřovat k uvážlivé optimalizaci počtu tříd s cílem vyšší efektivity vyučovacího procesu.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk - 1. stupeň

Časová dotace českého jazyka realizovaná v rozvrhu hodin je v souladu se schváleným učebním plánem. Členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá učebním osnovám zvolených vzdělávacích programů. Ze srovnání tematických plánů učiva vyplynulo zjištění, že je zajištěna kontinuita výuky předmětu mezi jednotlivými ročníky a stanovené výukové cíle odpovídají standardu vzdělávání i aktuálnímu složení tříd.

Třídy jsou dostatečně prostorné a odpovídají požadavkům psychohygienických zásad. Jejich vybavení je účelné, je v nich většinou vytvořeno estetické a podnětné pracovní prostředí. Chybí však didaktická technika.

Struktura vyučovacích hodin byla odpovídající výukovým cílům i věku žáků. Organizační pokyny pedagogů byly jasné a srozumitelné, přiměřené věku žáků. Stanovené výukové cíle umožňovaly návaznost učiva. Všechny čtyři hospitované hodiny byly odučeny odborně a pedagogicky způsobilými učiteli. Ve dvou sledovaných hodinách bylo efektivně využito současných trendů ve výběru metod a forem práce, zbývajících hodiny vycházely spíše z klasického přístupu k jejich stavbě. Vyučovací čas byl vesměs účelně využíván a organizace hodin odpovídala psychohygienickým požadavkům. Učivo bylo interpretováno věcně správně a bylo zpravidla vhodně motivováno. Verbální i neverbální komunikace učitelů měla dobrou úroveň. Aktivita žáků byla udržována mimo jiné pochvalou a povzbuzováním. Komunikativní dovednosti žáků byly cílevědomě rozvíjeny.

Nové učivo dobře navazovalo na opakování, žáci byli vedeni k pochopení vztahů a souvislostí. Objektivní a spravedlivé hodnocení mělo motivační charakter. Ve sledovaných hodinách byli zpravidla zohledňováni žáci se specifickými poruchami učení, ostatním byla podle potřeby poskytována rada a pomoc. V závěru hodin bylo prováděno hodnocení práce. Chování žáků bylo velmi dobré a svědčilo o jejich pozitivním vztahu k výuce. Dohodnutá pravidla jednání byla dodržována. Komunikace mezi učitelem a žáky byla založena na vzájemné důvěře a respektu. Výsledky vyučování jsou průběžně vyhodnocovány a je uplatňována zpětná vazba.

Výuka českého jazyka na prvním stupni byla hodnocena jako velmi dobrá.

Matematika - 1. stupeň

Výuka matematiky je v rozvrhu hodin realizována ve správných hodinových dotacích v souladu

s učebním plánem. Na prvním stupni bylo hospitováno v pěti hodinách matematiky. Všechny hodiny byly vyučovány učitelkami s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro výuku na prvním stupni. Tato skutečnost se na kvalitě výuky projevila pozitivně.

Stavba vyučovacích hodin odpovídala věku žáků a výukovým cílům. Obsahová náplň byla přiměřená věku žáků z hlediska náročnosti a množství úkolů. Výběr metod a forem práce byl ve většině hodin pestrý. Pouze v jedné ze sledovaných hodin byl ve větší míře uplatňován frontální způsob výuky a nebyl zjevně uplatňován charakter práce zvoleného vzdělávacího programu Obecná škola.

Pravidelně je využíváno zpětné vazby, samozřejmostí byl i individuální přístup učitelů k žákům. Jen ve dvou sledovaných hodinách byla věnována výraznější pozornost aktivnímu učení a rozvoji logického myšlení.

Výuka je realizována v kmenových učebnách, které jsou vzhledem k aktuálnímu počtu žáků dostatečně prostorné a odpovídají psychohygienickým požadavkům. Je v nich vytvořeno estetické a podnětné pracovní prostředí. Učební pomůcky jsou podle potřeby pravidelně využívány a tvořivě je také využíváno promyšlené přípravy úkolů na tabuli.

Náležitá pozornost byla zpravidla věnována individuálním potřebám a schopnostem žáků respektováním jejich pracovního tempa. Ve většině hodin byl plánovitě vytvářen prostor pro samostatnou práci žáků. Způsoby kontroly výsledků samostatné práce však z hlediska efektivity a transparentnosti nebyly vždy voleny optimálně.

Ve většině vyučovacích hodin bylo v dostatečné míře a kvalitě bylo využíváno vstupních motivačních metod. Ve všech hodinách byla velmi dobrá pracovní atmosféra. Žáci pracovali s chutí, soustředěně a se zájmem. K udržení pozornosti výrazně přispívalo i uplatňování relaxačních prvků a střídání forem práce. Odpovědi žáků byly zpravidla pohotové a správné.

Hodnocení žákovských vědomostí a dovedností je systematické a je zpravidla motivačním prvkem. Komunikace je založena na vzájemné důvěře a respektování osobnosti žáka.

Výuka matematiky na prvním stupni byla celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Český jazyk - 2. stupeň

Výuka českého jazyka na 2. stupni byla v souladu s učebními osnovami. Je vyučováno všem složkám tohoto předmětu podle učebních osnov zvolených vzdělávacích programů. Jeho čtyřhodinová týdenní dotace je v souladu s učebními plány. Nabídka vzdělávání je doplněna o zájmový útvar „Klub českého jazyka“, který je zaměřen na přípravu žáků k přijímacím zkouškám na další stupně škol a doplnění základního učiva. Pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami dyslektického charakteru jsou zpracovány individuální vzdělávací plány. Není pro ně zřízen specializovaný kroužek. V hospitovaných hodinách nebyla pozorována práce s takto handicapovanými žáky.

Škola se podílí na pravidelném organizování kulturních akcí. Žáci navštěvují Slovácké divadlo, pravidelná a kvalitní je spolupráce s místní knihovnou. Tradicí se stávají žákovské soutěže v literárním projevu. Škola se jich nejen zúčastňuje, ale sama některé organizuje a nebo je jejich celostátním garantem.

Kontinuita výuky v jednotlivých ročnících a návaznost ve vzdělávacích cílech jsou zajišťovány prostřednictvím předmětové komise českého jazyka. Podle zápisů z jednání je předmětem jejího zájmu zejména organizační zvládnutí problematiky výuky a s ní souvisejících soutěží. Málo pozornosti je věnováno srovnání dosažených výsledků výuky. Nepracuje se s analýzou poznatků získaných písemnými projevy žáků. Učivo pro jednotlivé ročníky si jednotliví učitelé rozpracovávají do tematických plánů. Ty jsou často nekvalitní, chybí jim časové rozvržení, je

zde někdy dokonce pouze kopie obsahu z učebnice s časovými údaji.

Výuka na 2. stupni je svěřena kvalifikovaně a odborně připraveným učitelům. Tuto skutečnost si ČŠI nemohla ve škole ověřit. Součástí osobních spisů nejsou kopie dokladů o dosaženém vzdělání. Ve třídě VIII. D byla po odchodu učitelky v průběhu školního roku rozdělena byla výuka jednotlivých složek jazyka českého mezi dva učitele, což zkomplikovalo optimální plnění učebních osnov.

Pro výuku literární výchovy má škola zřízení specializovanou učebnu, vybavenou moderní didaktickou technikou. Vše je ve výuce využíváno. Předmětu dále slouží i dobře vedená a poměrně kvalitně vybavená školní knihovna. Postupně se rozvíjí i práce v počítačové pracovně, kde jsou žáci vedeni k nejnovějším způsobům vyhledávání informací i novým způsobům komunikace prostřednictvím internetu. Informace z tohoto média mohou žáci získat i na volně přístupných počítačích v budově školy. Dostávají v literární výchově úkoly, které je k takovému způsobu řešení vedou. Ostatní výuka probíhá v domovských třídách, jejichž prostředí je málo podnětné. Některé učebny jsou vybaveny poškozeným nábytkem, někdy popsaným hanlivými nápisy. Pomůcky jsou uloženy v literární pracovně, kabinetu pro český jazyk a u jednotlivých vyučujících. Učebnice a učební texty jsou postupně inovovány dle finančních možností školy. Mnohé bylo zničeno při povodních v roce 1997. V 7. ročnících se však žáci v literární výchově učí podle již neplatné učebnice, vydané před rokem 1989 (Literární výchova pro 7. ročník, SPN, Forst a kol.). Jiný učební text nemají. Kontrolou sbírek bylo zjištěno, že ve škole nejsou dostatečné soubory základních jazykových příruček (soubor Slovníků spisovné češtiny pro žáky zcela chybí).

Stavba vyučovacích hodin odpovídala věku žáků a cílům, které si učitelé dali. Vybrané informace odpovídaly náročnosti učiva. Učitelé dbali na vytvoření přiměřené struktury poznatků v daných vědních disciplínách. Za pozitivní je třeba označit soustavné opakování pravopisných jevů a jejich zdůvodňování. Ve výuce syntaxe je třeba vytvářet u žáků algoritmus rozboru založený na vztahové metodě. Kvalitně jsou žákům fixovány vědomosti využitím zobrazujících grafických metod. V použité metodice převažovala frontální výuka verbálního charakteru. V literární výchově bylo využíváno výchovnosti textů, byl pěstován kladný vztah žáků k četbě i regionu. Byly využívány mezipředmětové vztahy.

I při frontálně vedené výuce bylo dbáno na individuální dispozice jednotlivých žáků. Byl dán prostor pro jejich samostatné vyjádření, případně dotazy. Více by však měly být rozvíjeny prvky komunikace mezi žáky navzájem, nejen orientace na vzájemnou komunikaci mezi učitelem a žákem.

Vstupní motivace měla převážně racionální charakter. Během práce bylo dbáno na pochvalu za dobrý výkon. Žákům byla poskytována při práci přiměřená pomoc, hodnocení jejich výkonu bylo zaměřeno na hledání pozitiv. Učitelé si výsledky své práce pravidelně prověřují. Chybí však důsledná analýza dosažených výsledků a zejména vyvození závěrů pro další práci. Nesystematická práce s žakovou chybou je vidět i při kontrole žakovských sešitů, v nichž často není vyznačena kontrola pedagoga. Některé žakovské práce jsou sice učitelem opraveny, ale není již dbáno na to, aby opravu vyznačených chyb provedl žák.

Ve sledovaných vyučovacích hodinách byla respektována osobnost žáků. Vzájemná komunikace byla většinou založena na důvěře. Na obsahu a užití přitažlivých metod záviselo pozitivní naladění žáků pro práci v tomto předmětu. Motivací byly i blízkící se přijímací zkoušky na další typy škol. Negativní projevy chování byly pozorovány pouze v jedné hodině a při náhodném procházení školní budovou v šatnách.

Vzhledem k výše popsaným skutečnostem hodnotí ČŠI výuku českého jazyka jako dobrou.

Cizí jazyky - anglický jazyk, německý jazyk

Časová dotace ve sledovaných cizích jazycích odpovídala v jednotlivých ročnících učebním dokumentům zvoleného vzdělávacího programu. Provedená úprava hodinové dotace v šestém až devátém ročníku vzdělávacího programu Základní škola (zvýšení o jednu hodinu týdně v každém ročníku) je v souladu s možnostmi danými schváleným učebním plánem. Tematické plány jsou časovým rozvržením učiva zvolených učebnic do jednotlivých měsíců. Ve sledovaných vyučovacích hodinách nebyly zjištěny větší odchylky probíraného učiva od plánovaného. V německém jazyce došlo v rámci předmětové komise ke sjednocení používané učebnice, v anglickém jazyce probíhá dosud výuka podle většího množství titulů. Při výuce paralelních skupin dvěma různými vyučujícími je zřejmá koordinace probíraného učiva, což zvyšuje efektivitu vyučovacího procesu v případě uskutečnění spojené výuky obou skupin. Při jazykové výuce se třídy při počtu žáků vyšším než 24 dělí na skupiny. Ve snaze respektovat přání rodičů, popř. žáků při výběru cizího jazyka (anglický, německý nebo francouzský jazyk) jsou vytvářeny skupiny žáků ze tříd stejného ročníku.

Anglický a německý jazyk vyučuje v současné době celkem třináct učitelů, z nichž šest nemá odbornou způsobilost pro výuku daného předmětu. Čtyři pedagogičtí pracovníci (všichni bez odborné způsobilosti) byli přijati ve druhém pololetí tohoto školního roku na dobu určitou jako zástup za nemocnou učitelku a učitelku, která rozvázala pracovní poměr. Především tato skutečnost ovlivnila odbornou, v menší míře metodickou úroveň některých hospitovaných hodin.

Škola má jednu novou speciálně vybavenou jazykovou učebnu (sluchátka, video, počítač), v níž jsou rovněž trvale umístěny zeměpisné mapy, gramatické přehledy, slovníky a některé učební materiály. Zvláštním rozvrhem je zajištěno její rovnoměrné využití všemi třídami. Další tzv. jazykové třídy nejsou speciálně vybaveny didaktickou technikou. Vzhledem k množství hodin cizích jazyků vyučovaných ve škole probíhá výuka ve všech čtyřech objektech většinou v běžných učebnách, které často nejsou vzhledem k cílům výuky dostatečně podnětné. Nevhodné z didaktického a psychohygienického hlediska je zařazení cizího jazyka do rozvrhu šestou, popř. sedmou vyučovací hodinu.

Hospitace se uskutečnily ve 3. - 9. ročníku. Využívány byly učebnice, magnetofonové nahrávky, doplňující xerované učební materiály a názorné pomůcky. Při výuce začátečníků nebyly v německém jazyce důsledně používány učební materiály zpracované podle nové pravopisné normy, i když většina žáků školy má učebnice respektující nová pravidla německého pravopisu. Ve sledovaných hodinách převažovala frontální forma výuky. Část hodin plnila dobře komunikativní cíl. Důraz byl kladen na rozvoj řečových dovedností, zejména ústní vyjadřování a porozumění slyšenému nebo čtenému textu. Cílem několika hodin byl nácvik jazykových prostředků - slovní zásoby a mluvnice, malý prostor byl věnován jejich osvojení v reálné komunikaci. Zaznamenány byly hodiny, ve kterých byly vhodně uplatněny prvky hudební či dramatické výchovy (písničky, hraní rolí), které plnily rovněž roli motivační a žáky aktivizovaly. Ne vždy odpovídaly zvolené metody práce věku žáků a jejich schopnostem. Málo důsledná byla kontrola písemného projevu žáků při samostatné práci. Rozsah kontrolní písemné práce na prvním stupni bez diferenciací nároků na žáky nebyl volen s ohledem na pojetí cizojazyčné výuky v první etapě. Hodiny byly vedeny převážně v cizím jazyce, někteří učitelé však omezili použití cizího jazyka jen na stručné pokyny.

Převážná část výuky se uskutečnila v prostředí důvěry s respektováním osobnosti žáka. Oceňována byla snaha a pokrok, častým jevem byla pochvala slabších žáků za odvedený výkon.

Sledovaná výuka cizích jazyků je celkově hodnocena jako dobrá.

Matematika - 2. stupeň

V týdenním plánu je předmět dotován pěti hodinami ve třídách VI. C a VI. D, v ostatních třídách 6. - 9. ročníku (včetně tříd s rozšířenou výukou jazyků) čtyřmi vyučovacími hodinami. Časová dotace je v souladu s realizovanými vzdělávacími programy. Některé třídy mají zařazenu matematiku v rozvrhu hodin na pátou (IX. F i na šestou) vyučovací hodinu, což neodpovídá plně psychohygienickým zásadám.

Matematiku vyučuje osm odborně a pedagogicky způsobilých učitelů. Učitelé mají zpracovány tematické plány učiva, které po projednání v předmětové komisi zajišťují kontinuitu výuky mezi jednotlivými ročníky. Zároveň zamezují riziku časového nezvládnutí učebních osnov v daných ročnících.

Vybavenost školy učebnicemi je vyhovující, používány jsou i sbírky úloh a cvičebnice. Učitelé využívali v hodinách geometrie tabulová pravítka, kružítko a úhloměry, v jedné hodině modely geometrických těles. Žádná sledovaná hodina nebyla zpestřena využitím didaktické techniky.

Sledováno bylo osm hodin v 6. - 9. ročníku. Výuka byla většinou dobře připravená. Probírané učivo, jeho členění i náročnost byly přiměřené schopnostem žáků. Ve čtyřech hodinách bylo probíráno učivo geometrie, žáci 9. tříd opakovali učivo k přijímacím zkouškám. Učivo bylo podáváno odborně a věcně správně.

V hodinách převládala frontální metoda výuky. Velmi často chyběla motivace, jen v jedné hodině byly zadávány zajímavé úkoly rozvíjející logické myšlení a úsudek v aplikaci na běžné zkušenosti žáků. Zpravidla nebylo žákům objasněno, jaký význam má probírané učivo pro řešení úloh v následně probíraných tématech. Žákům byly nové poznatky předkládány, spíše diktovány. Často byly opomíjeny metody a formy aktivního učení. Jednotvárná a nezáživná výuka v některých hodinách nepodporovala žádoucí aktivitu a efektivní využití vyučovacích hodin. Mezipředmětové vztahy (s fyzikou) byly využity v jedné hodině.

Hodnocení žáků je orientováno na písemné prověrky a testy. Komunikativní dovednosti nebyly vždy dostatečně rozvíjeny. Často převládá monolog učitele. Pozitivním rysem všech sledovaných hodin bylo respektování osobnosti žáka, vhodné využití i výchovných aspektů a příjemná pracovní atmosféra.

Předmětová komise matematiky řeší vzniklé problémy operativně, je garantem vzájemné koordinace a plnění učebních plánů v souladu s platnými učebními osnovami. Zajišťuje a organizuje přípravu a průběh matematických soutěží (olympiády, Pythagoriády, Matematický klokan) a provádí srovnávací písemné práce v jednotlivých ročnících. Na pravidelných metodických schůzkách se učitelé domlouvají i na vhodných titulech učebnic pro žáky. Ze schůzek předmětové komise jsou pořizovány písemné záznamy.

Čtvrtletní kontrolní písemné práce jsou zadávány a vyhodnocovány pomocí bodového systému. Dosažené výsledky nejsou podrobně analyzovány, není tak využito zpětné vazby jako důležité informace pro učitele. Forma kontrolních písemných prací nemá žádoucí grafickou i písemnou úpravu. Rezervy jsou v pravidelné kontrole sešitů.

Sledovaná kvalita výuky matematiky je hodnocena jako dobrá.

Zeměpis

Výuka zeměpisu byla sledována ve všech ročnících druhého stupně. Stanovené týdenní dotace vycházejí ze zvolených učebních plánů. Vyučující mají zpracovány tematické plány. Okruhy učiva, jejich vymezení i řazení do ročníků nejsou vždy v souladu s učebními osnovami zvolených vzdělávacích programů, což je v rozporu s § 39 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších

předpisů. V 9. ročníku (učební osnovy čj. 18 730/91-20) je neúměrně velký prostor věnován opakování učiva 8. ročníku včetně učiva o místním regionu na úkor okruhů učiva Krajina a životní prostředí, Činnost člověka na Zemi, Země ve vesmíru, Přírodní sféry naší planety, Mapa dnešního světa, Cestovní ruch a rekreace.

V 6. - 8. ročníku je výuka realizována podle vzdělávacího programu Základní škola, čj. 16 847/96-2. Předložené tematické plány nejsou vždy v souladu s probíraným učivem. Zápisy v třídní knize dokládají absenci učiva Atlantský a Severní ledový oceán, Eurasie, Asie. Tematické plány obsahují doporučené činnosti praktického zeměpisu pouze okrajově, zeměpisné exkurze jsou zařazeny. Kontrola zápisů v třídních knihách dále prokázala ve všech sledovaných hodinách časový skluz oproti tematickým plánům a velmi časté suplování hodin zeměpisu (často na úkor sportovních aktivit vyučujících).

Zeměpis vyučují dva učitelé s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Podmínky pro výuku zeměpisu jsou dobré. Část hodin je vyučována ve specializované učebně, část v běžných třídách. Prostředí i estetická úroveň specializované učebny jsou podnětné, žáci mají k dispozici potřebné geografické i audovizuální pomůcky.

Vybavenost školy novými učebnicemi není na potřebné úrovni, zejména v 9. ročníku je absence potřebných učebnic dosti citelná, v 8. ročníku používali žáci učebnice zeměpisu pro 6. ročník.

Sledovaná výuka byla vedena věcně a odborně správně. Rozdíly byly zejména v kvalitě přípravy, ve skladbě a obsahu hodin a v efektivitě použitých metod a forem práce. V hodinách 6. a 7. ročníku byla využita forma hry a skupinové práce, ale v práci žáků nebyla zřejmá systematickosti. Výuka byla poznamenána metodickými chybami. Sledovaná výuka v 8. a 9. ročníku se vyznačovala zbytečnou encyklopedičností a popisností zeměpisných poznatků (nad standard základního učiva), učitel předváděl spíše své znalosti, méně prostoru poskytl žákům pro uplatnění vlastních poznatků a postojů. Zvolená stavba hodiny znamenala ve svém důsledku pasivitu žáků, absenci nových metod a forem práce a neefektivní využití času. V hodinách zeměpisu je často prostor pro výuku zaměňován za videoprojekci na úkor vlastních praktických činností žáků (zápisy v třídních knihách).

Sledované hodiny postrádaly vstupní motivaci, byly však využity situační výchovné aspekty k formování osobnosti žáků a k prohloubení jejich ekologického citění.

Předmětová komise zeměpisu je ustanovena, v její práci se vyskytují nedostatky zejména v respektování obsahu výuky v souladu s osnovami zvolených vzdělávacích programů, ve vzájemné koordinaci kontinuity výuky v jednotlivých ročnících a v prokazatelném zabezpečení plnění učebních plánů s vyloučením rizika časového nezvládnutí učiva. Rovněž zajištění výuky zeměpisu novými vhodnými učebnicemi není na žádoucí úrovni.

Hodnocení žáků probíhá především formou písemných testů, v hodinách byli žáci za prokázané znalosti průběžně chváleni. Žáci respektovali pokyny vyučujících, hodiny se odvíjely v duchu vzájemné důvěry. Úroveň verbální komunikace žáků není dostatečně rozvíjena.

Sledovaná výuka zeměpisu je hodnocena jako ještě vyhovující.

Tělesná výchova

Výuka tělesné výchovy je v rozvrhu hodin realizována ve správných hodinových dotacích. Výuka 85 % hodin učebního plánu je vyučována učiteli s úplnou pedagogickou a odbornou způsobilostí. Učující mají zpracované tematické plány učiva a náplň hodin tělesné výchovy je v souladu s učebními osnovami.

Pro výuku má škola prostornou tělocvičnu, kterou je možno závěsem rozdělit na dvě části. Pro cvičení venku má škola k dispozici vyhovující plochu s umělým povrhem pro cvičení jedné

skupiny Tv. Běžecské disciplíny jsou zpravidla realizovány v blízkém parku na nevhodném tvrdém povrchu.

Bylo hospitováno v pěti vyučovacích jednotkách, které byly vyučovány plně kvalifikovanými pedagogy. Hodiny byly zpravidla velmi dobře připraveny i realizovány po stránce organizační, s dílčími nedostatky v oblasti metodické. Vcelku optimálně bylo voleno i fyzické zatížení žáků. Pohybová vyspělost žáků vykazuje poměrně výrazné rozdíly v chlapeckých i dívčích třídách. V jedné ze sledovaných hodin se projeví závažné nedostatky při nácviku nízkého startu a také intenzita výcviku byla v průběhu hodiny při většině činností nízká.

Žáci zpravidla cvičili s chutí, jejich vnitřní kázeň při cvičení byla na velmi dobré úrovni. Respektovali pokyny vyučujících a zpravidla projevovali snahu po zvládnutí stanovené náplně.

Výuka tělesné výchovy byla celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Na základě výše uvedených zjištění a dílčích hodnocení byla kvalita vzdělávání ČŠI celkově hodnocena jako dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry školy vychází z analýzy práce školy, podmínek a jejího zaměření. Zpracovaná koncepce a plán práce školy na letošní školní rok obsahuje vedle hlavních úkolů také konkretizaci úkolů ve stěžejních oblastech práce školy.

V současné době se ve škole vyučuje podle vzdělávacích programů Základní škola a Základní škola s rozšířenou výukou jazyků, Obecná škola a Obecná škola s rozšířenou výukou jazyků, v 9. ročníku podle učebního plánu a osnov čj. 18730/91-20. Jsou stanoveny priority v oblasti vzdělávací se zaměřením zejména na rozšířenou výuku cizích jazyků, oblast výpočetní techniky a stanoví také základní prostředky k jejich splnění. V oblasti vzdělávání není přesněji definována orientace na další vývoj při volbě vzdělávacích programů.

Pracovníci školy se podílejí na vytváření plánu a koncepce prostřednictvím prezentace vlastních návrhů na pedagogických radách a provozních poradách, mají možnost vložit své připomínky průběžně do počítačů, které jsou všem přístupné. Realizace plánu práce je sledována vedením školy dle plánu kontrolní činnosti a kontroly plnění měsíčních a týdenních plánů. Náročnější úkoly jsou zajišťovány na základě jednání provozních porad.

Při plánování chybí zřetelnější návaznost na další články řízení zabezpečující úkoly a cíle plánu školy. Ustanovené metodické orgány buď nezpracovávají plány činnosti a pokud ano, jsou často formální a nezahrnují vždycky ani všechny realizované činnosti. Při své práci vycházejí zpravidla z volně stanovené náplně pracovních schůzek a zajištění žákovských soutěží a olympiád. Plán práce a koncepce školy byly projednány v pedagogické radě a radě školy.

Výuka ve škole probíhá podle schválených učebních dokumentů. Výchovné poradenství se řídí vlastním plánem práce, který stanoví základní oblasti poradenské činnosti a koordinace informovanosti rodičů. Pro žáky s vývojovými poruchami učení jsou zpracovány individuální plány. Úkoly a cíle v oblasti protidrogové prevence rozvíjí samostatný plán, který je zaměřena na výchovné aspekty, zapojení do preventivních programů v této oblasti a na aktivity pro volný čas žáků.

Jsou stanoveny priority v oblast estetické, ekologické a sportovní výchovy. Přílohou plánu práce je organizace školního roku a plán konání pedagogických rad provozních porad a třídních schůzek.

Plán kontrolní a hospitační činnosti vedení školy je zpracován promyšleně a kvalitně s uvedením personální zodpovědnosti. Chybí mu přesnější vymezení při kontrolních výkonech v oblasti kontroly účinnosti vyučovacího procesu.

Plánování bylo celkově hodnoceno jako dobré.

Organizování

Škola má jasně stanoveny kompetence jednotlivých pracovníků. Vzhledem k velikosti školy má ředitel školy tři zástupce, z nichž každý má jasně vymezenou oblast své působnosti. Významným pomocníkem je mu i výchovná poradkyně, jíž pomáhá protidrogový koordinátor a na 1. stupni specialista na poruchy vzdělávacího charakteru. Posledně jmenovaný se o žáky s dyslektickými potížemi stará i na 2. stupni.

Ve škole ustanoveno celkem 27 metodických orgánů. Metodické sdružení prvního stupně je členěno podle ročníků a řízeno společným vedením. Při řízení metodických orgánů se vedení školy vzhledem k jejich počtu neosvědčilo svolávat všechny představitele metodických orgánů školy najednou. Zkouší dvakrát ročně svolávat vedoucí příbuzných oborů. Vzhledem k tomu, že vedení školy vede takto velikou školu, navíc umístěnou na čtyřech místech ve městě teprve krátce, bude organizační strukturu optimalizovat.

Dokumentace školy je vedena na předepsaných tiskopisech. Obsahuje však řadu nedostatků administrativního charakteru. Zejména označování tříd a ročníků ve všech dokumentech školy neodpovídá důsledně § 2 odst. 6 vyhlášky MŠMT ČR, č. 291/1991 Sb., o základní škole. Ve třídách 3. B, 4. A,B, 5. A,B a 8. C,D převyšuje počet 30 žáků. Ředitel školy rozhodl o překročení této hranice podle ustanovení § 7 odst. 2 vyhlášky MŠMT ČR, č. 291/1991 Sb.

Kontrolou evidence žáků bylo zjištěno, že jedna žákyně nebyla celý školní rok klasifikována. Údajně se má žákyně nalézat mimo území republiky. Rodiče žákyni ze školy neodhlásili, nebyl dohodnut zvláštní způsob plnění povinné školní docházky v souladu s § 16 odst. 3 vyhlášky MŠMT č. 291/1991 Sb., o základní škole, ani neoznámili řediteli školy v souladu s ustanovením § 17 odst.1 téže vyhlášky školu, v níž žákyně plní povinnou školní docházku. Vedení školy problematiku neřešilo a nepředložilo tuto záležitost k přestupkovému řízení okresnímu úřadu.

Organizace vyučování na 1. stupni ve třídách III. A,B a IV. A,B,C,D neodpovídá § 9 odst. 3 vyhlášky MŠMT č. 291/1991 Sb. v počtu hodin odučených v jednom sledu v jednom dni.

Pracovníci školy i žáci mají přístup k potřebným informacím. Důvěrná osobní data jsou zabezpečena proti zneužití. Zákonným zástupcům žáků jsou potřebné informace poskytovány včas a v potřebném rozsahu v písemné podobě, formou třídních schůzek a konzultací. Při škole pracuje rodičovská dobrovolná organizace s názvem SRPD.

Škola se snaží pod novým vedením maximálně otevřít městu kulturními i sportovními akcemi. Využívá i svého jazykového zaměření a navazuje četné kontakty i mimo Českou republiku. Jako jedna z prvních má zřízeny své webové stránky na internetu.

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1998/99 má velmi dobrou úroveň. Její kvalitu ruší jen některé nepřesnosti dané nedostatečnou zpětnou kontrolou. Obsahuje sebehodnocení školy a je řediteli podkladem pro další práci. Je zpracována v souladu se zněním §17e odst. 2, 3 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Rozhodnutí ředitele školy nemají náležitou právní formu. Chybí rozhodnutí o zařazení dětí do školní družiny, jak to vyžaduje § 3 odst. 1 e) zákona č. 564/1990 Sb.

Podněty jednotlivých pracovníků jsou zpravidla akceptovány. Zejména je vítána iniciativa v oblastech prezentujících školu a v nápadech zlepšujících organizační strukturu. Spolupráce se zřizovatelem i školským úřadem je dobrá.

Oblast organizování nepřevzalo vedení školy před dvěma roky v pořádku. Dosud nejsou odstraněny všechny nedostatky, což je dáno zvýšenými nároky na řízení při umístění 16 tříd školy ve třech objektech mimo hlavní budovu školy a také nedostatky ve znalosti legislativních předpisů.

Vzhledem ke zjištěným skutečnostem hodnotí ČŠI oblast organizování jako ještě vyhovující.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitel školy byl do funkce jmenován k 1. 8. 1997. Po nástupu do funkce si zpracoval koncepci další práce školy, v níž stanovil sedm priorit v práci školy. Z těchto představ potom vycházejí každoroční celoroční plány práce. Ty jsou s pedagogickým sborem projednávány v srpnovém přípravném týdnu.

Vedení školy využívá účelně operativní nástroje řízení v soustavě měsíčních a týdenních plánů učiva a porad vedení školy. K operativnosti řízení a zpětné vazbě významnou měrou přispívá efektivní využívání počítačových programů „Klient“ a „Bakalář“. Základní úkoly jsou vždy stanoveny písemně, systematicky je uplatňován osobní kontakt s pracovníky školy. Vedení školy usiluje o realizaci demokratických prvků řízení.

Pomocníky při realizaci úkolů z tohoto plánu jsou řediteli školy kromě jeho tří zástupců, pedagogické rady a metodické orgány školy. Na zástupce ředitele delegoval řadu pravomocí zejména v personální oblasti. Četné pravomoci spojené s organizačním zajištěním výuky a kontrolou její kvality delegoval ředitel školy na svou zástupkyni pro 1. stupeň a zástupce ředitele školy pro 2. stupeň. Tyto kompetence jsou dány zástupcům ředitele i dalším pracovníkům školy v písemné formě. Výchovné poradenství je rozděleno na oblast volby povolání, prevenci závadových jevů a práce s žáky s vývojovými poruchami učení.

Jako konkrétní nástroj řízení slouží kromě pracovních porad i porady vedení školy, na něž jsou zváni další pracovníci dle charakteru řešeného problému. Kontrola a hodnocení plnění zadaných úkolů jsou prováděny na pedagogických radách svolávaných dle plánu pět krát v roce. Jsou vytvořeny podmínky pro uplatnění tvořivosti a iniciativy pracovníků podáním připomínek na pedagogických či provozních poradách nebo vložení do určených počítačů. Tyto možnosti jsou pedagogickými pracovníky využívány spíše sporadicky. Operativní řízení je jako celek funkční, ale má rezervy zejména v oblasti účinnosti kontrolní činnosti.

Se zajištěním plné odbornosti výuky nemá vedení školy větší problémy v oblasti naukových předmětů. Jako škola s rozšířenou výukou jazyků má dílčí problémy se zajištěním odpovídající aprobovanosti výuky jazyka anglického, z dalších předmětů pak dějepisu. Nedaří se uspokojivě zabezpečit výuku odborně a pedagogicky učiteli v oblasti výchovných předmětů (50 - 85 %).

Na škole je dle potřeby zajišťována pomoc začínajícím či nekvalifikovaným učitelům systémem uvádějících učitelů nebo pomocí učitelů v rámci předmětové komise. Funkčnost této pomoci sleduje zástupce ředitele pro příslušný stupeň školy.

Vedení školy pravidelně hodnotí práci jednotlivých pedagogů. Má písemně zpracována kritéria nenárokových složek platu, který je založen na bodovém systému, veden transparentně v počítači a je důsledně uplatňován. Kritéria pro přiznání proměnlivých složek platu jsou zpracována pro pedagogické pracovníky a ostatní zaměstnance školy zvlášť a jsou zveřejněna.

Výše se odvíjí zejména od kvality výchovně vzdělávací práce kontrolované během hospitační činnosti, za splnění cílových úkolů zlepšujících prezentaci školy a zlepšování prostředí v ní. Pravidelné hodnocení provádí škola dvakrát v roce, v odůvodněných případech dle potřeby. Ve škole je sledována účinnost vyučovacího procesu sledováním výsledků prospěchu a systémem srovnávacích testů. Při jejich vyhodnocování je však systematická práce s chybou spíše výjimkou.

Vedení a motivování pracovníků bylo vzhledem k zjištěným skutečnostem hodnoceno jako velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Ředitel školy má vytvořen systém kontroly všech zaměstnanců školy i vzdělávacích výsledků žáků. Spolu se svými třemi zástupci mají písemně zpracovány plány kontrolní a hospitační činnosti. Plány jsou podrobné a konkrétní, jsou rozpracovány do jednotlivých měsíců školního roku a postihují všechny oblasti činnosti školy. Hospitace jsou naplánovány jmenovitě u jednotlivých učitelů a takto jsou během roku i realizovány. Na konci každého pololetí podávají zástupci řediteli podrobný rozbor se závěry z hospitační činnosti svého vymezeného úseku. Na základě těchto závěrů a rovněž vlastní hospitační činnosti provádí ředitel celkovou analýzu kvality výchovně vzdělávací práce školy. Četnost hospitací jednotlivých členů vedení školy reaguje operativně na danou situaci a případné problémy. Závěry zjištěné touto kontrolní činností jsou s vyučujícími osobně projednávány.

Pro zjištění kvality výsledků výuky jednotlivých učitelů využívá ředitel kromě hospitací i výsledky písemných žákovských prací (srovnávacích prověrek v matematice a českém jazyce, kontrolních písemných prací). Pro jejich efektivní využití při analýze účinnosti vyučovacího procesu chybí systematická práce s chybou. Důležité informace předávají řediteli předsedové předmětových komisí. Schůzek jednotlivých metodických orgánů se ředitel školy zúčastňuje. Kontrola práce třídních učitelů je náplní práce zástupců ředitele pro 1. a 2. stupeň. Nedostatky se průběžně opakují v úrovni vedení dokumentace třídními učiteli, což poukazuje na potřebu důraznějšího postupu vedení školy při kontrole plnění zadaných úkolů. Kontrola žákovských knížek a žákovských písemností probíhá pouze při hospitační činnosti. Zřetelné rezervy jsou v důslednosti kontroly (plnění tématických plánů učiva) a ověřování její účinnosti při následné kontrole.

Čerpání rozpočtu školy je pravidelně kontrolováno pracovníky školského úřadu, poslední kontrola proběhla v lednu 2000. Oblast bezpečnosti práce je kontrolována průběžně, zápisy jsou vedeny.

V závěru roku jsou objektivně analyzovány a zhodnoceny výsledky práce školy, na jejich základě jsou formulovány úkoly a priority pro další školní rok.

Oblast kontrolních mechanismů je celkově hodnocena jako dobrá.

Hodnocení kvality řízení

Kvalitu řízení hodnotí ČŠI na základě inspekčních zjištění a výše uvedených dílčích hodnocení jako dobrou.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Výsledky ankety pro rodiče

Před zahájením inspekce byla provedena rodičovská anketa v pěti třídách. Ze 102 rozdaných dotazníků se vrátilo pouze 75 vyplněných, což je 73,5 %.

Výsledky ankety jsou následující:

Nabídka školy v oblasti volitelných a nepovinných předmětů byla asi polovinou rodičů hodnocena kladně, téměř pětina rodičů se však k této otázce nevyjádřila. Třetina rodičů je spokojena s nabídkou v oblasti zájmové činnosti a téměř třetina rodičů se nevyjádřila, jen desetina z dotázaných vyslovila spíše nespokojenost.

S prostory pro výuku, informovaností o školních výsledcích a vytvářením prostoru pro rozvoj dětí panuje mezi rodiči téměř bezvýhradná spokojenost. Také počet rodičů, kteří se nevyjádřili je nízký.

Téměř 70 % rodičů projevilo spokojenost s vybavením žáků učebnicemi a zabezpečením výuky pomůckami. Téměř pětina rodičů se nevyjádřila k vybavení školy pomůckami.

V odpovědi na otázku zda jsou akceptovány připomínky rodičů k činnosti školy, vyslovila spokojenost více než čtvrtina rodičů, 37 % připomínky ke škole nemělo, pětina se nevyjádřila. Jen 7 % rodičů vyjádřilo nespokojenost.

K následujícím dvěma otázkám se vyjádřila písemně přes 70 % rodičů. Rodiče pochválili školu zejména za mimoškolní aktivity pořádané školou pro děti (včetně organizace pobytů v zahraničí v souvislosti s výukou cizích jazyků), zapojení žáků do soutěží, kvalitu výuky, prostředí tříd a školy, nabídku zájmové činnosti a možnosti v oblasti výuky výpočetní techniky.

Podle názoru rodičů by se mělo ve škole zlepšit práce některých učitelů, úroveň výuky cizích jazyků a jejich další rozšíření o výuku konverzace, vybavení školy a tříd. Ostatní názory byly ojedinělé, než aby je bylo možno vyjmenovat v jedné řadě s předcházejícími a bude s nimi seznámeno vedení školy. K této otázce se nevyjádřilo asi pětina rodičů.

Inspekce by se měla podle názoru rodičů zaměřit na kvalitu a průběh výuky, práci učitelů, ojediněle také na úroveň vědomostí žáků, pozornost a chování žáků ve výuce, kvalitu řídicí práce vedení školy, rozdíly v kvalitě učitelů. K této otázce se vyjádřilo jen 63 % rodičů.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- povinná dokumentace školy ve smyslu § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů
- výroční zpráva o činnosti školy za rok 1998/99
- schválené učební dokumenty
- zápisy z jednání předmětových komisí a metodického sdružení
- výběr kontrolních prací a testů za školní rok 1999/2000

- tematické a časové plány učiva
- plán kontrolní a hospitační činnosti
- záznamy z hospitační činnosti, záznamy z kontrolní činnosti
- kritéria pro přiznání osobního příplatku pedagogických pracovníků
- celoroční plány práce metodických orgánů a výchovných poradců
- žákovské knížky

ZÁVĚR

Pozitiva:

- výuka je realizována ve správných týdenních hodinových dotacích dle schválených učebních plánů zvolených vzdělávacích programů
- využívání počítačových programů „Klient“ a „Bakalář“ v řídicí práci školy
- hodnocení žákovských vědomostí na 1. stupni je systematické a má zpravidla motivující funkci
- výpočetní technika je využívána i v jazyku českém k vyhledávání informací a komunikaci prostřednictvím internetu
- škola systematicky podporuje styk žáků s živou kulturou
- ve škole jsou tři počítače volně přístupné učitelům i žákům
- komplexně vybavená učebna pro výuku cizích jazyků a kvalitní specializovaná učebna literární výchovy
- vesměs pozitivní vztahy mezi učiteli a žáky
- zpravidla velmi dobrá pracovní kázeň žáků ve vyučování

Negativa:

- zápisy v třídních knihách nejsou často v souladu s učebním plánem, nemají vypovídající hodnotu a neumožňují zpětnou kontrolu
- personální zajištění výuky anglického jazyka z hlediska odborné způsobilosti není v současné době zcela vyhovující vzhledem k vzdělávacímu programu školy.
- chybí systematická práce s chybou při analýze účinnosti vyučovacího procesu
- zejména na druhém stupni převládá frontální způsob výuky
- školní nábytek, zejména žákovské židle jsou v některých učebnách v nevyhovujícím stavu
- nedůsledná oprava písemného projevu žáků na druhém stupni
- nejsou vytvořeny optimální podmínky pro využívání didaktické techniky pro všechny třídy
- nedůsledné odstraňování zjištěných nedostatků

Doporučení

- při plánování práce promyslet a realizovat provázanost na nižší články řízení
- odstranit přetrvávající nejasnosti v sestavování tematických plánů v zeměpise, důsledně vycházet ze znalostí osnov

- v řídicí práci zajistit důsledné dodržování základních legislativních norem
- vzájemně koordinovat práci v rámci předmětové komise zeměpisu, zabezpečit výuku vhodnými tituly učebnic
- zkvalitnit kontrolu vedení dokumentace třídních učitelů a zajistit vždy důsledné odstranění zjištěných nedostatků
- zkvalitnit formu a úpravu kontrolních písemných prací v matematice, výsledky podrobně analyzovat a získané informace efektivně využívat ve výuce
- ve vyučovacích hodinách efektivně využívat čas, vytvářet dostatečný prostor pro aktivní práci žáků v souladu s požadavky na využití moderních metod a forem práce

Celkové hodnocení školy

Na základě výše uvedených zjištění a dílčích hodnocení je kvalita vzdělávání a řízení školy hodnocena ČŠI jako dobrá.

Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou plánovitě a účelně vynakládány.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Stanislav Reňák	Stanislav Reňák, v.r.
Členové týmu	Mgr. Marie Dratvová	Marie Dratvová, v.r.
	Mgr. Pavla Koupilová	Pavla Koupilová, v.r.
	Mgr. Marie Šestáková	Marie Šestáková, v.r.

V Uherském Hradišti dne 15. května 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 22. 5. 2000

Razítko

Ředitel školy

Podpis

Mgr. Petr Švrček

Petr Švrček, v.r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Uherské Hradiště	2000-06-07	153 198a/00 11060
Zřizovatel: MěÚ Uherské Hradiště	2000-06-07	153 197a/00 11060
Rada školy: Ing.P. Lapčík, V.Vaculky 1014, 686 01 Uherské Hradiště	2000-06-07	153 199/00 11060

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Bez připomínek